

1845-10-11

AFSENDER

Gitte Høyen, N.L. Høyen, P.C. Skovgaard

MODTAGER

J.Th. Lundbye

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
København

Omtalte personer:
Thorvald Bindesbøll
Gustav Vilhelm Blom
Magdalene Constantin-Hansen
Adolph Victor Freund
H.E. Freund
Olympia Freund
Lorenz Frølich
N. F. S. Grundtvig
Svend Grundtvig
Constantin Hansen
Gitte Høyen
J. A. Jerichau
J.Th. Lundbye
Thorald Læssøe
Susette Maribo
Carl Maribo
Christen Peter Neergaard
P.C. Skovgaard
Caspar Wegener

Arkivplacering:
Mappe 34 nr. 10 a-b

DOKUMENTINDHOLD

P.C. Skovgaard fortæller sidste nyt om deres mange fælles venner. Lorenz Frølich er rejst til Dresden. P.C. Skovgaard har opholdt sig på Vognserup et stykke tid, hvor han har hjulpet Neergaards med at hænge nogle af J.Th. Lundbyes billeder op. Han fortæller om Suzette Dalgas, som skal være inspektrice på den nye pigeskole, Dannekvindeskolen.

TRANSSKRIFTION

Mappe 34 nr. 10

Kjøbenhavn d. 11te October 1845

Kjære Lundbye!

Vær ikke vred paa mig fordi jeg saagodtsom endnu ikke har skrevet Dig til, jeg har havt det isinde lige fra da Du reiste, men har ikke kunnet bequemet mig til at betro mine Tanker og Følelser til Papiret, i den Stemning, jeg var i. Da Du var reist, følte jeg mig paa eengang saa ene og forladt, det forekom mig nu som om der ikke var et eneste Menneske tilbage, for hvem jeg kunne aabne mig, om en Sorg tyngede mig, vel nok dem der vilde tage inderlig Deel deri, men ingen som vilde kunde forstaae mig, jeg var virkelig meget traurig tilmode, havde været det længe før Du reiste, hvorover veed jeg ikke, det maa have været en Sygdom, jeg var meget pirrelig og mistænkelig især mod Alle som jeg holdt af, der har Du Grunden til min underlige Opførsel mod Grundtvigs, som Du skjændte paa mig for, det var mig umuligt at gjøre andet, jeg havde gjort det samme mod Dig og enhver, jeg var utilfreds med mig selv, vel er det ikke godt at være for tilfreds med sig selv, men det andet er heller ikke godt, jeg dueede ikke til noget. – Saaledes gik det meste af Sommeren, da kom Fröhlich ind til mig med Skarritsøen, og betroede mig noget af sin Sorg, og den ligefrem fortærede min egen, idet mindste havde jeg min Rolighed tilbage og kan baade arbeide og omgaaes Mennesker igjen. Undskyld denne lange, kjedsommelige Snakken om mig selv og min Daarlighed, men jeg maatte jo give Grund for min Taushed, at Du ikke skulde tro det var af Ligegyldighed eller Dovenskab. -

Tak kjæreste Ven for Dit kjære Brev fra Genf, det rørte min Samvittighed, men jeg fik det først et Par Maaneder efter at Svenn havde faaet det, da det imidlertid havde gjort en lang Reise omkring i Danmark til hele Din Familie og mange af Dine Venner og tak fordi Du har tænkt paa mig og gjort mig delagtig i Brevene til Din Moder, men glæd mig dog engang med et Brev til mig selv; at jeg dog kan ligesom tale med Dig selv, med de andre Breve er kun det som om jeg hørte til-

Den 21de Flýttedagen. Jeg kommer fra Toldboden og har fulgt Fröhlich om

Bord i Geiser, han reiser til Dresden, det er et farligt Veir med Regn og Blæst, et ægte Flýttedagsveir, Svenn og Beck var der ogsaa, Den kjære Lars – Gud være med ham, jeg kunde græde over ham, Alt seer saa galt ud det kan, men Gud vil maaske dog vende det til det Gode - Jeg har flýttet om i disse Dage, jeg har ombýttet Sovekamret med et ud mod Marmorpladsen jeg troer det er et heldigt Býtte, Ibsens ere flýttede og en Frue Skibsted er kommet istedet hos hvem jeg nu boer, Hun er vist Rasmus, jeg sýnes hun gaaer derinde og skjændes med Folkene, min Fætter er flýttet, og naar Blom kommer skal han boe hos mig, hans Helbred skal have været [?] i Sommer, jeg længes efter at see hvad han har gjort. – Jeg var da i Aar igjen ved Skarritssøen, og har først seet den i sin fulde Glands, Naturen har vist været sjælden deilig i iaar, dog vare Hundedagene slemme der, thi Tordenbýgerne trak hele Maaneden frem og tilbage over Søen med Vandposer i Hælene og smukke Regnbuer det kunne nu være godt nok, men var dog ikke rigtig godt. Jeg var et Par Dage paa Vognserup, og hængte Dit Maleri op i Dagligstuen over den lille Sopha ved Døren med det runde Bord med det røde Tæppe, det seer smuk ud der, Neergaard havde ingen Roe inden det kom op, han og de Alle

-2-

vare meget glade derover og bade mig takke Dig – jeg gik der ellers for [?andet) i Dit Sted jeg sad paa Din Plads ved Bordet, og Mad. Neergaard kaldte mig undertiden Lundbye – jeg har ærgret mig siden over, og skammer mig nu for Dig, at jeg ikke en eneste Gang var på Malkepladsen hos Dine tobenede og firbenede Venner, men jeg gad ikke gaae af Stedet, jeg gad heller ikke tegne endskjønt der var meget jeg baade kunde og burde tegne, jeg sad i Almindelighed paa Bænken udenfor Havestuen og saa ud i Odsherred, eller jeg gik ud ved Søndersøen, som i Aar havde Vand og Svaner, men de gamle Forgrundspile vare borte, den deilige Række Asketræer skulde gaae samme Vei, men jeg haaber de ere reddede. Kjendte Du de to Svaler som altid sad og sang over Havestuedøren? Jeg havde min store Fornøielse af dem, de var saa tamme, det er maaske et underligt Spørgsmaal, men det kunde dog mere mig at vide, om de vare iblandt Dine Venner Neergaard kjørte mig til Løvenborg og Tussenæs, men ingen af Pladserne behagede mig videre, dog fra Tussenæs kunde jeg see Frederiksværk og Tisvilde Skov, endskjønt det var Graavei, kjendte jeg dog Linierne. – Jeg maler for Tiden paa et Partie af Delhovedskoven, et deiligt Partie i samme Størrelse som det sidste, det er en Udsigt fra en Høide inde i Skoven, man seer ud imellem mange store men slanke Bøgestammer over et tæt Buskads mod Skoven paa den anden Side

Søen. Det er Middagsbelÿsning lige mod Solen saa den fjerne Skov staaer meget i Tone og Solen blinker i Søen som man kun seer en Stribe af i det fjerne; det er Meningen, thi det er ikke malt endnu, jeg maler kun derpaa, men jeg vil haabe, jeg faaer Held med det, det gaaer endnu rask, jeg maler omtrent saa frisk og rask paa det som da vi malede Dekorationsmalerierne til Onkel, dog naturligvis omhyggeligere. - Den 27de- Blom er flÿttet til mig, og jeg troer vi have indrettet os ganske godt, over Din gamle Pult (:ved hvilken en Deel af dette Brev er skrevet:) hænger Du selv i Slaabrok og forgÿldt Ramme imellem en rødbroget Kalv og en sød Quie fra Weibye, tillige hænger der Din Kostald, Kallundborg Kirke, 2 Gange, Thebordet i Weibye, Jerichaus Hoved, og Hedermanns Portrait, desuden har jeg taget mig den Frihed at hænge nogle af Dine Kiør, Heste og et Æsel op imellem mine Landskaber, denne store Ophængning skete da jeg skulde pudse op for at modtage min franske og norske Gÿæst. Men det var Blom jeg vilde tale om, han har gjort vakre Studier iaar, men hans Bryst er [?], jeg vil see at faae Krebs til at ordinere ham noget Tran, han er for resten ganske vel tilmode lader det til, og er blevet en Beundrer af Grundtvig, (: han sidder i dette Øieblik ved Siden af mig og læser i Grundtvigs Nordens Historie:) han har kjøbt hans "Optrin a, H, T," og følger med mig i Vartou Kirke om Søndagen, hvilket naturligvis er en stor Glæde for mig, det skaffer jo ogsaa flere Tilknÿtnings Punkter tilveie imellem os, hvilket er af saameget større Vigtighed nu, da vi boer sammen, ja var ikke dette, vilde jeg endnu værre savne Dig og Frölich

-3-

det er slemt nok enda; jeg kommer til at tænke paa hvordan det maae være at blive gammel og overleve alle sine Venner, Livet kan indeholde megen Qual, som det da ogsaa "Gud skee Lov" indeholde megen Glæde, det er underlig blandet imellem hinanden, igaar prædikede Grundtvig saa deilig om det andet bedre og rette Hjem, kunde man blot faa det til at staae ret levende for sig, kunde man jo sagtens holde alting ud - Krebs er da kommet tilbage, er munter og jeg tror ogsaa fornöiet, han har villet besøge mig med sin Kjæreste, men jeg var desværre ikke hjemme, jeg har ikke seet hende endnu, han gjør Tjeneste ved Hospitalet, jeg besøger ham gjerne naar han har Vagt- Paa Løverdags skal da Lympa begynde at gaae i Skole, jeg antager at Fru Høyen vil fortælle Dig udførligere derom, samme Dag skal jeg begynde at informere Dine Elever, det glæder jeg mig til - Den 31te Oct: Da Fru Høyen hørte jeg skrev Dig til vilde hun opsætte at skrive til lidt længere hen at Brevene kunne blive bedre fordelte, og derfor maa jeg nu fortælle Dig lidt udførligere om adskillelige Ting, som jeg ellers antog hun vilde skrive om f. Ex: Olympia. Professor Maribo har oprettet en

Pigeskole,(:som begynder i morgen:) hvori Suzette Dalgas er Inspectrise, Egede Glahn Overlærer, Boiesen og jeg troer Knudsen [?Lærere] med Flere, den skal være ganske anderledes indrettet end alle andre, der skulde ingen Examen været, men den kunde de ikke blive fri for, Ingen skal sidde överst eller nederst, den meste Lærdom troer jeg de skal have mundtlig, Fladsyning troer jeg heller ikke der skal lægges nogen Vægt paa, idet hele taget skal al Qual og Forfængeligheds Væsen være bandlyst. I denne Skole har Dronningen lovet vor lille Veninde en Plads til overordentlig Glæde for Vic: som midt paa Gaden sprang høit op i Luften af Glæde da han hørte det. Han klapper i Hænderne og siger nu kan hun maaske dog slippe for at blive [?Rødstenskjælling], Tittus havde ellers tidligere søgt at berolige ham med at hun nok kunne blive Stuepige da hun jo er ferm til al Slags Husgjerning- Glahn har havt Brüllüp, og Const: Hansen har forlovet sig nede paa Nysø, med Magdalene Købke, hvis Sonne nu vil med, maa han min Tro skynde sig, han var ogsaa dernede- Winstrup og Conradsen har faaet store og Freund og Wegener lille Guldmedaille, de to førstnævnte har faaet Reisestipendium, og reise nok til Foraaret, den sidste (:siger Bindesbøl:) blev meget forundret og glad, begge Dele havde han Aarsag til.-

Frølich har efterladt sig et Maleri, som han desværre ikke kunde gjøre færdig, formedelst [?] og ikke god Stemning, der er nydelige Ting deri, og det kunde vist blive et nydeligt Maleri, hvis han med Alvor kunde have malt det færdig, jeg talte forleden Dag med hans Moder, gid hun en lille Smule mere havde berørt hvor ugjerne han reiste, jeg kunde maaske der have givet dem lidt at tænke paa. Maleriet forestiller: Folk der kjører Sæd hjem, det er egentlig mere Landskab end Figurmaleri – Professor Høyen har bedt om at maatte faa en lille Plads i dette Brev til et Par Ord, jeg veed nu i dette Øieblik

-4-

heller intet mere at meddele Dig, uden at jeg har Hilsener til Dig fra alle Nordens Hjørner og fra alle Dine Venner og Bekjendte som jeg har truffet paa, at nævne dem blev for vidtløftigt, jeg vil blot nævne "min Familie"- Lev vel kjære Ven, Din hengivne P. C. Skovgaard
Hils Læssøe, Jerichau og Andre jeg maatte kjende.

OMTALTE VÆRKER

P.C. Skovgaard: *Udsigt over Skarre Sø*, 1845. SMK, inv. nr. KMS498. Th. Lundbye:

Kalundborg Kirke, 1837. SMK, inv.nr.: KMS6339.

Handwritten text in two columns, likely a manuscript or letter. The text is written in a cursive script, characteristic of the 18th or 19th century. The left column contains approximately 15 lines of text, and the right column contains approximately 15 lines of text. The text appears to be a personal letter or a manuscript entry, discussing various topics, possibly related to family or social matters. The handwriting is somewhat faded and the ink is dark, typical of old documents. The paper shows signs of age, with some discoloration and wear along the edges.

Jættev isdet veene at sende dig, inden at jeg får Hjelpen til dig fra alle
 Moders Hjerner og fra alle den Skones og Patjenten Vær jeg får bekræftet
 god, at somme den blev for midtloftigt, jeg vil blot være i min Samlet —
 her med Lyden Møde. Die frugterne Rethersgaard —
 Jette Løffe Jernan og Liden jeg usatte Lyden —

Dear Mrs.!

[illegible]